

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6212/2025
20.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ... , коју заступа Бојан Карадаревић, адвокат из ... , против тужених ББ и ВВ, обоје из ... , које заступа Александра Вавић Хоровиц, адвокат из ... , ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 24/25 од 22.01.2025. године, у седници одржаној 20.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 24/25 од 22.01.2025. године у преиначујућем делу, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиље и потврђује пресуда Основног суда у Новом Саду П2 554/24 од 05.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 554/24 од 05.11.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да су тужени вршили насиље у породици према тужиљи, те да се одређује мера заштите од насиља у породици у односу на тужиљу и да се забрањује туженима да се приближавају тужиљи на удаљености мањој од 5 метара те да им се забрањује приступ у простор око места становања тужиље као и свако даље узнемиравање члана породице и да наведена заштитна мера траје годину дана те да се може продужавати док не престану разлози због којих су одређене. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженима накнади трошкове парничног поступка од 388.125,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 24/25 од 22.01.2025. године, жалба је делимично усвојена, а делимично одбијена и пресуда Основног суда у Новом Саду П2 554/24 од 05.11.2024. године преиначена тако што је утврђено да је тужени ББ вршио насиље у породици према тужиљи и одређена је мера заштите од насиља у породици у односу на тужиљу и забрањено туженом ББ да се приближава тужиљи на удаљености мањој од 5 метара, забрањен му је приступ у простор око места становања тужиље као и свако друго узнемиравање тужиље и чланова породице, а наведене мере заштите ће трајати годину дана и могу се продужавати све док не престану разлози

због којих су одређене, док је побијану пресуду у преосталом делу у ком је тужбени захтев у односу на тужену ВВ одбијен, потврдио. Обавезао је тужиљу да туженој ВВ накнади трошкове парничног поступка од 194.062,50 динара. Обавезао је туженог ББ да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 324.000,00 динара, а обавезан је тужени ББ да тужиљи на име трошкова жалбеног поступка исплати 54.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени ББ је благовремено изјавио ревизију у односу на преиначујући део, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да је ревизија туженог ББ основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужени живе у истој улици ... у Тужиља је била у браку са туженим ББ и брак је разведен 2019. године. Из брака имају двоје малолетне деце и то ћерку ГГ рођену 2009. године и ћерку ДД рођену ...2017. године. Брак између ББ и АА је разведен пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1505/2018 од 31.10.2018. године. У браку су били од 02.05.2009. године. Истом пресудом је малолетна ГГ поверена на самостално вршење родитељског права овде туженом ББ, док је малолетна ДД поверена на самостално вршење родитељског права мајци овде тужиљи. Истом пресудом странке су се обавезале да на име свог доприноса за издржавање уплаћују месечно од 1.000,00 динара од дана пресуђења па убудуће а на име издржавања малолетне деце. Уређен је начин одржавања личних односа родитеља са малолетном децом. Малолетна ГГ је прешла да живи код мајке дана 30.10.2022. године. Тужиља наводи да је тужени ББ имао конфликте са малолетном ГГ. ГГ је дијагностификована епилепсија без физиолошког узрока. Малолетна ГГ није имала добре односе ни са својом бабом овде туженом ВВ. Тужиља наводи да је тужени малолетну ГГ малтретирао, да је дана 07.05.2023. године дошло до инцидента тако што је тужени изашао на улицу где је било пар дечака који су чекали ГГ а који су њени вршњаци. Стајали су у улици и разговарали. Тужени је изашао из куће и на дрзак начин почео да се обраћа дечацима након чега је уследила пријава полицији, претње је упутила и његова мајка, баба ГГ. Тада је наводно ББ више пута поновио све ћу вас побити и биће мртвих тамо, а док је тужена ВВ рекла: „немој бити куч.а ако мој ББ заврши у затвору биће мртвих“. Истакла је да се ББ не плаши али да јој је непријатан сваки контакт са њим, због његовог обраћања се сваки пут узнемири и стресира. Затражен је извештај од Центра за социјални рад у Новом Саду, па је утврђено да је код ББ уочена емотивна недистанцираност од узрока прекида брачне заједнице са АА иако он тврди супротно. Комуникација између ББ и АА је конфликтна и често прелази у насиље у виду изречених претњи и увреда. АА је засновала нову заједницу и из брака са другим лицем има малолетног сина ЂЂ. Тужиља има страх да ће понашање ББ и ВВ према њој бити погоршано да уколико суд не изрекне меру забране од насиља у породици да ће их то мотивисати да буду агресивнији према њој и њеној фамилији. ББ се уредно одазивао позиву Центра за социјални рад али није уочено да исти испољава посебно неко насиље према бившој супрузи. Тужена ВВ била

је сарадљива, комуникативна и испољавала је забриност што се поступак води. Негирала је да је икада била насилна према АА и да јој је икада упућивала претње. Центар за социјални рад је дао мишљење да, а имајући у виду добијене податке и стручну процену фактори понашања нису препознати у последњих годину дана у облику насиља, да се заснивају на субјективном доживљају угрожености АА и да нема догађаја који би оправдали изрицање мере забране те да тражене мере актуелно нису сврсисходне.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је нашао да се поступци тужених не могу окарактерисати као вид насиља у породици, с обзиром да тужилца ниједним доказом није доказала акт насиља тужених а што произлази из последњег извештаја Центра за социјални рад од 10.09.2024. године. Стога је првостепени суд тужбени захтев одбио као неоснован.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда налазећи да у смислу одредбе члана 268. Породичног закона орган старатељства на захтев суда треба да изнесе своје мишљење о сврсисходности затражених мера. Међутим, цитирана законска одредба по својој природи није императивне природе (члан 268. Породичног закона) те иста не подразумева обавезу суда да у сваком појединачном случају мора да узме у обзир мишљење органа старатељства. Будући да је сврха изрицања мере заштите од насиља у породици да се превентивним деловањем спрече евентуални будући сукоби између супружника односно да се отклоне околности које погодују или подстичу понављање насиља и извршење других видова насиља, у конкретном случају има основа за изрицање истих односно за туженог ББ бившег супруга тужилце. Као насиље у породици подразумева се свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице. Да би то понашање било квалификовано као насиље у породици није неопходан одређени континуитет, тј. трајност понашања. Међутим, догађај од 07.05.2023. године који је био повод покретања поступка за судску заштиту од стране тужилце ипак је довољан да се може окарактерисати да има карактер насиља у породици. Тужилца је навела да је тужени упутио речи „све ћу вас побити“ и „биће мртвих тамо“. Осим тога тужени је у више наврата раније био насилан према њиховој малолетној ћерки ГГ а које понашање одступа од стандарда нормалног понашања и опхођења међу члановима породице, пре свега на релацији отац - ћерка. Описани поступак туженог указује да је тужени склон понављању акта насиља да то представља акт узнемиравања те да има основа за усвајање тужбеног захтева у односу на туженог ББ, преиначио је првостепену пресуду у том делу и усвојио тужбени захтев док је у преосталом делу првостепену пресуду потврдио и донео одлуку о трошковима поступка.

По оцени Врховног суда, овакво правно становиште другостепеног суда није прихватљиво.

Наиме, чланом 197. Породичног закона прописано је да насиље у породици, у смислу овог закона, јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице (став 1); да насиљем у породици, у смислу става 1 овог члана, сматра се нарочито: 1. наношење или покушај наношења телесне повреде; 2. изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу.

Међутим, изведени докази које је првостепени суд правилно ценио нису указивали на оправданост усвајања предложене мере. И према извештају Центра за социјални рад и остали изведени докази не указују на намеру тужених за испољавање насиља према тужиљи. Осим тога изговорене речи према спорном догађају, тужени ББ је упутио према ћерки ГГ а не према тужиљи, а ГГ се у овом случају не појављује као тужиља. Због свега изнетог не може се прихватити закључак другостепеног суда да су испуњени услови о неопходности усвајања предложене заштитне мере.

На основу изнетог, у смислу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић